

NR. 1007 / DPSS
DATA 25.05.2016

GUVERNUL ROMÂNIEI
PRIMUL – MINISTRU

Biroul permanent al Senatului
Bp 72 08.06.2016

L 216

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție, Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la *propunerea legislativă privind Adopția în România*, inițiată de domnul senator UNPR Sebastian Grapă împreună cu un grup de parlamentari UNPR, PSD, ALDE, PNL, UDMR și Independenți (**Bp.72/2016**).

I. Principalele reglementări

Inițiativa legislativă are ca obiect instituirea unui nou cadru legal în domeniul adopțiilor, propunând, totodată, abrogarea *Legii nr. 273/2004 privind procedura adopției, republicată, cu modificările și completările ulterioare*.

În motivarea acestui demers legislativ, inițiatorii menționează că *"În prezent, Legea 273/2004 (...) cuprinde reglementări netransparente și discriminatorii, dar și prevederi care reduc șansele multor minori de a fi adoptați.*

Modificările care au survenit de la intrarea în vigoare au avut ca și efect îngreunarea procedurilor privind adopția națională (...) și fac imposibilă adopția internațională (...)" iar "legislația aflată în vigoare nu este în concordanță cu convențiile internaționale la care România este parte."

II. Observații

1. Protecția și promovarea drepturilor copilului reprezintă un domeniu de interes pentru autoritățile române. Cadrul legislativ în materie este fundamentat pe interesul superior al copilului și reflectă angajamentele asumate de țara noastră în baza instrumentelor juridice internaționale relevante la care România este parte, cum ar fi *Convenția ONU privind drepturile copilului*, *Convenția de la Haga privind adopția internațională*, *Convenția Europeană a Drepturilor Omului*, *Convenția Europeană în materia adopției*, revizuită.

Modificările succesive aduse legislației naționale au avut în vedere crearea unei proceduri de adopție eficiente și adecvate pentru copiii pentru care, în urma demersurilor efectuate de autoritățile abilitate, reintegrarea în familia naturală nu a fost posibilă.

În acest sens, subliniem faptul că *Legea nr. 273/2004 privind procedura adopției, republicată, cu modificările și completările ulterioare*, a fost recent modificată, prin *Legea nr. 57/2016*. Modificările au fost unele de fond, vizând procedurile din fiecare cele trei etape ale procesului de adopție – declararea adoptabilității, încredințarea în vederea verificării potrivirii și încuviințarea adopției.

Prin această intervenție substanțială, atât sub aspect cantitativ cât și sub aspect calitativ asupra legii de bază, cadrul legal a fost modificat astfel încât să asigure o mai bună și facilă funcționare a sistemului de adopție în România, prin reducerea termenelor de îndeplinire a procedurilor administrative și judiciare, îmbunătățirea procedurilor și suplimentarea garanțiilor pentru asigurarea interesului superior al copilului.

2. Menționăm faptul că inițiativa legislativă înaintată spre analiză propune o "reșezare" a întregului sistem de adopții existent în România plecând de la o serie de principii eronate, reprezentând în fapt o revenire la practicile și reglementările existente la nivelul anilor 1990 (reintroducerea noțiunii de abandon prin declararea abandonului juridic, exprimarea consimțământului la adopție în fața unui notar public etc.).

Proiectul se axează în principal pe eliminarea celor trei importante etape ale procedurii de adopție care există în prezent și care reprezintă în fapt modalitatea concretă prin care sunt transpuse în legislația internă principiile și normele Convențiilor internaționale la care România este parte, respectiv: declararea adoptabilității copilului de către instanța judecătorească, realizarea de către specialiști a potrivirii copilului cu familia adoptatoare și încredințarea în vederea adopției.

3. Semnalăm, totodată, faptul că prevederile art. 5 alin. (2) din propunerea legislativă statuează ca și condiție de fond obținerea de drept a statutului de copil

adoptabil, a oricărui copil ai cărui părinți firești nu s-au interesat de acesta în primele 6 luni de la declararea abandonului juridic – fără a exista reglementată în acest sens și o obligație corelativă a instituțiilor statului de a face o serie de demersuri active menite să asigure revenirea copilului în familie sau evaluări ale situației care a determinat părăsirea copilului.

Astfel, în completarea aspectelor menționate, formulăm o serie de observații care vizează nerespectarea, la nivel conceptual, a unor principii fundamentale recunoscute în domeniul adopției:

- existența unor confuzii referitoare la interpretarea și aplicarea unor reglementări interne și internaționale (art. 16 din inițiativa legislativă propune ca în cazul în care *"consimțământul la adopție a fost obținut prin contraplată sau contraprestație de orice fel, acesta să poată fi revocat"*, deși atât în legislația internă, cât și în legislația altor state acest gen de faptă – extrem de gravă – este încriminată ca infracțiune și sancționată cu pedeapsa penală);

- nerespectarea termenului minim obligatoriu instituit de Convenția de la Strasbourg, revizuită (care nu trebuie să fie mai mic de 6 săptămâni) pentru exprimarea unui consimțământ valabil al mamei la adopția copilului său (art. 15 alin. (2) din inițiativa legislativă prevede: *"Declarația de consimțământ a mamei, indiferent de vârstă, și a tatălui, în cazul în care acesta există, care sunt hotărâți să-și lase copilul în maternitate, poate fi exprimat în mod liber, în forme legale, în ziua în care mama părăsește maternitatea, numai după ce aceștia au fost consiliați și informați asupra consecințelor consimțământului lor la adopție."*);

- existența unor prevederi care contravin dispozițiilor deja existente în Codul civil, dispozițiile referitoare la persoanele chemate să consimtă la adopție, precum și la condițiile în care urmează a fi exprimat/revocat acest consimțământ (în situația mamei minore, art.15 alin. (4) din propunerea legislativă acreditează ideea conform căreia încetarea legăturilor de drept între copil și familia de origine ar urma să aibă loc "în urma semnării consimțământului la adopție", în condițiile în care art. 469 din Codul civil precizează că efectele adopției se produc de la data rămânerii definitive a hotărârii judecătorești prin care aceasta a fost încuviințată; instituirea, pe cale de excepție, a unei diferențe de vârstă dintre adoptator și copilul adoptat de 15 ani potrivit art. 9 alin. (2) din inițiativa legislativă, în timp ce în Codul civil aceasta este de 16 ani, diferență recomandată și de Convenția de la Strasbourg, revizuită).

4. Referitor la soluțiile propuse ce vizează adopția internațională, precizăm că *Legea nr. 273/2004* reafirmă *principiul subsidiarității adopției internaționale* în raport cu adopția internă și permite rudelor până la gradul al patrulea, precum și cetățenilor români care și-au stabilit domiciliul în străinătate să adopte.

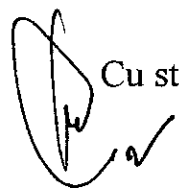
Legea este în deplină concordanță cu prevederile *Convenției ONU privind drepturile copilului* și cu cele ale *Convenției de la Haga privind adopția internațională*, potrivit cărora adopția internațională are caracter subsidiar nu numai în raport cu adopția națională, dar și în raport cu alte mijloace de protecție a copilului

într-o familie, precum încredințarea sau plasamentul, și este permisă în măsura în care aceasta se dovedește în interesul superior al copilului.

Semnalăm că soluțiile legislative propuse cu privire la adopția internațională nu clarifică procedura în sine, respectiv instituțiile care sunt obligate să identifice în plan intern o familie și cine anume certifică realizarea efectivă a acestor demersuri de identificare, astfel încât principiul subsidiarității adopției internaționale față de adopția internă este redat numai la modul declarativ, neexistând, însă, reglementate și mecanismele necesare implementării adecvate a acestui principiu.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele menționate, **Guvernul nu susține adoptarea acestei inițiative legislative.**

 Cu stimă,

Dacian Julien CIOLOȘ

Domnului senator Călin Constantin Anton Popescu - Tăriceanu
Președintele Senatului